

tiðindablaðið

Útgevari: p/f sosialurin

Fyrirbilsblaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Blaðfólk: Høgni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Slanga við stórum dimensiónum

oddagrein

MIKUDAGIN BAR Dagblaðið tæy tíðindi, at p.f. Smyril Line søkir um landskassaveðhald fyri einum kreppuláni uppá 12 mió. kr. í skrivandi løtu verður málið viðgjørt í samgonguni.

OKKUM RENNUR Í HUGA HESI orðini: »Hetta er ein søguligur dagur fyri fólkaflakkin, nú millumlandasiglingin verður lögð fyri í eitt privat partafelag og at slangan harvið verður tikin úr landskassanum«. Hetta segði ein kendur fólkaflakksmaður á tingi tann dagin spurningurin um almennanpartapening í p.f. Smyril Line var til umrøðu á tingi.

SAMBANDSFLOKKURIN hevur í fleiri ár hildið fast við, at keypini av Smyrli og Teistanum, sum vórðu framd av undanfarna landsstýri, høvdu kostað skattgjaldarunum 60 mió. kr. So frøi var sjálvandi eisini á sambandsmonnum tá millumlandasiglingin varð lögð yvir í eitt privat partafelag. Nú skuldu skattgjaldararnir sleppa frá at rinda meira til millumlandasiglingina.

PÁSTANDURIN UM, at Smyril og Teistin hava kostað skattgjaldarunum 60 mió. kr. er fyri tað fyrsta ósannur. Sannleikin er tann, at tað almenna við skattgjaldarans peningi framdi fløgur uppá 60 mió. kr. í tvey skip og tað vil siga í føst virðir. Hesi bæði skipini skaptu stórt tal av arbeiðsplássum og hava framvegis eitt sølvvirði, sum helst ikki er minni enn tær 60 mió. kr.

FYRI TAÐ NÆSTA kunnu vit vísa á, at Smyril í sjey ár var í millumlandasigling í sumri og gav eitt hampuliga stórt yvirskot í landskassan — tann kassan sum allir skattgjaldararnir eiga í felag. Eisini hava Smyril og Teistin siglt fyri onnur lond við rættuliga góðum flggjarligum úrslitum fyri føroyska samfelagið. Tað gav at bita, tá landsstýrið í fjør bað um heimild at keypa helikoptara. Tað

var ikki neyðugt at útvega nakra figging. Tað varð upplýst fyri tinginum at leigan av Teistanum í Trinidad kundi gjalda helikoptara-keypið.

VIÐ SÍNI SIGLING millum lond hevði Smyril eina slangu í landskassan. Við síni sigling í útlandum hevur Teistin eisini havt eina slangu í landskassan. Gjøgnum slangurnar hjá Smyrli og Teistanum rann peningur inn í landskassan. Har rann avlopið av summarsiglingini hjá Smyrli. Har rann inntøkan av leigumálinum hjá Teistanum í Trinidad. Og har fara aftur at renna inntøkur av einum komandi leigumáli í Skotlandi.

HIGARTIL hava skattgjaldararnir einki rindað fyri nakra millumlandasigling hjá tí almenna. Men nú er tað ein spurningur, um skattgjaldararnir ikki sleppa at rinda fyri slíka sigling. Alt bendir á, at ein slanga við sera stórum dimensiónum nú verður lögð niður í landskassan og endamálið er als ikki at lata pening renna niður í landskassan.

TÁ SMYRIL var í millumlandasigling veturin 1980/81 var hallið umleið 2 mió. kr. fyri teir fyrstu triggjar mánaðarnar. Hetta færdi til samgonguslit. Og nýggja samgongan helt, at siglingin skuldi stöðgast beinan vegin og so varð. Men hvat hendir nú?

VEDHELDUR TAÐ almenna og sleppa skattgjaldararnir móguliga at rinda fyri millumlandasigling? Fåa vit nú eina vátan fyri, at tá talan er um at gjalda fyri nakað, sum privatir eiga, so mugu skattgjaldararnir sleppa, meðan teir undir ongum umstøðum mugu gjalda fyri tað teir sjálvir eiga?

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur altíð verið fyri føroyskari millumlandasigling og tað uttan mun til, um siglingin hevur verið almenn ella privat. Flokkurin hevur sæð móguleikan fyri at skapa fleiri arbeiðspláss og móguleikan fyri at skapa føroyska samfelagnum inntøkur. Hesa stöðu hevur flokkurin framvegis. Hesum skal ongin ivast í.

Javnaðarflokkurin fekk rætt:

Fólkaflokkurin gevur sær ein dyggan frammaná

politisk viðmerk-ing

Í politisku viðmerkingini visir Vilhelm Johannesen, lögtingsmaður á, at fólkaflokkurin fór til fólkatingsval upp á tað, at hann fór ikki at blanda seg inn í danskan politikk. Men nú skrivar nývaldi fólkatingsmaðurin m.a., at fólkaflokkurin fór til val upp á at minka socialistisku andstöðuna á danatingi. — Fólkaflokkurin fór ikki at umboða føroysk áhugamál, men minka socialistisku andstöðuna. Og tað er grov upplægging í danskan politikk, slær Vilhelm Johannesen fast.

Upprúndir hvørt fólkatingsval hevur tað verið brúkt ímóti javnaðarflokkinum, at hann hevur lagt seg út í dansk politisk víðurskipti í fólkatingsinum.

Serstakliga hevur tað verið fólkaflokkurin, sum hevur brúkt hetta ímóti javnaðarflokkinum, og sum hevur sagt, at fingur teir umboð á fólkatingsi, so vildu teir undir ongum umstøðum leggja seg út í dansk politisk víðurskipti. Teir fóru einans at umboða føroysk áhugamál.

Javnaðarflokkurin hevur altíð víst hesum aftur við at vísa á, at er ein limur í fólkatingsinum, so er ein harvið partur í einum og harvið máli sum fólkatingsið skal taka støðu til. Ein kann stuðla eina stjórn bæði við at vera aktivur og passivur. Ein kann somuleiðis fella eina stjórn bæði við at vera aktivur og passivur.

Við fólkatingsvalið 10. januar fekk fólkaflokkurin annað av teimum báðum føroysku umboðunum á danatingi. Og nú tykist atkvøðan hjá fólkaflaks-umboðnum at vera tann avgerandi. Nú má fólkaflokkurin áðanna tað, sum javnaðarflokkurin altíð hevur sagt. Annaðhvørt stuðlar tú ella stuðlar tú ikki. Og fólkaflokkurin

gevu eisini sær sjálvum so dyggiliga frammaná.

Í Dagblaðnum fyri mikudagin skrivar fólkatingsmaðurin hjá fólkaflakkinum um politisku stöðuna í Danmark og hann viðgongur nú, at javnaðarflokkurin hevur rætt. Hann endurtekur arbeiðskonuna í søguni hjá Jákupi Jacobsen: »Skeri eg teg her, missi eg teg har.« Vit kunnu annars taka eini tvey brot úr greinini hjá fólkatingsmanninum. Tey tala fyri seg. Tað er bert neyðugt við heilt stuttum viðmerkingum. Hann skrivar: »Spennigurin í danska fólkatingsinum økist um, hvørja lagnu flggjarlógin og harvið borgarliga stjórnin hjá Schlüter fær, tá lógin verður sett undir atkvøðugreiðslu ein av komandi døgnum.

89 atkvøður eru helst fyri og tað er 1 ov lítið. Fellur lógin, fellur stjórnin. Alt bendir á, at um fólkaflaksins umboð á danatingi ikki atkvøður fyri flggjarlógini, er tann stöðan upplægging í danskan politikk á tann hátt, at fólkaflokkurin fellir dansku stjórnina.

Fólkatingsmaðurin hevur púra rætt. Tað er upplægging í danskan politikk. Her kunnu vit bara skoyta uppi, at um fólkaflaks-umboðið at-

kvøður fyri flggjarlógini og harvið bjargar eini danskari stjórn, so er tað eisini upplægging í danskan politikk. Og hetta er just tað, sum javnaðarflokkurin altíð hevur sagt, men sum fólkaflokkurin hevur sópað til viks.

Og aðrastaðni í greinini setur fólkatingsmaðurin krúnuna á verkið. Hann skrivar: »Fólkaflokkurin fór til fólkatingsvalið við tí málsetningi at minka socialistisku andstöðuna á danatingi við eini føroyskari javnaðaratkvøðu.

Neyvan hevur nakar givið sær sjálvum og sinum egna flokki so dyggiliga frammaná fyrr. Tað er ómøguligt at siga tað týðuligari og greiðari. Fólkaflokkurin fór ikki til fólkatingsvalið við tí málsetningi, at umboða føroysk áhugamál á danatingi. Málsetningurin hjá fólkaflakkinum var at minka socialistisku andstöðuna í fólkatingsinum. Og tað er grov upplægging í danskan politikk.

Vit ynskja fólkaflakkinum góða eyndu, nú hann skal blása við fullum munni av mjóli. Gott at fólkatingsmaðurin hevur livað eitt sunt liv, tí slíkt er strævið og kravur góða konditión.

Vilhelm Johannesen

Ferðsluteigur ella valsending?

Kvøðið fyri valið var í útverpinum ein sera lógin ferðslusending. Tað ferðsluliga innihald í hesi sending var so burtur við, at tað lata vit fara. Eg fekk í hvussu er bert tað burtúrur, at fótgangarar als ikki eiga rætt at vera til.

Men tað, sum mest fellur einum fyri bróstið, var tað skammrós av NATO og Mjerkadali, ið tað mesta av hesi sending snúði seg um.

Vit finga at vita, hvussu nógv fólk hava gist har

uppi, hvussu nógvir føroyingar eru føddir har, tað restaði bert at fáa at vita, hvussu nógv eru gitin á sama stað. Sum teir søgdu frá, so áttu natomenn lívið í stórum parti av føroyingum.

Sjálvandi er øll hjálp kærkomin, men skamm fái tann, ið ikki hjálpar honum, ið liggur neyðstaddir uttanfyri eins egnu dyr.

Har afturat eiga vit ikki at gloyma, at tað er NATO-støðin, ið er tann beinleiðis orsøkin til, at vit finga henda vanda-

mikla veg upp um fjøllini. Undir vanligum umstøðum var hesin vegur aldri lagdur upp um fjøll, men hevði í staðin verið boraður í gjeðnum tey.

Og so endaðu lögreglu-menninir hesa sending við at heita inniliga á øll, ið ikki eru NATO-viðhaldsfólk um at hugsa seg væl um og skifta meining — aðrenn tað var ov seint.

Hetta hendi í Útvarpi Føroya kvøðið fyri fólkatingsvalið 10/1-84.

Lurtari